

Sygn. akt IV U 877/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2021 r.

**Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu, IV Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Werocy

po rozpoznaniu w dniu 21.09.2021 r., we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym, w trybie art. 148¹ k.p.c.

sprawy z odwołania **M. J.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 17.02.2021 r. znak: (...)

w sprawie **M. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.**

o zasiłek chorobowy i zasiłek macierzyński

I. zmienia zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej M. J. prawo do odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie:

1) zasiłku chorobowego:

- należnego za okres od 14.01.2019 r. do 16.01.2019 r. w kwocie 361,65 zł - liczonych od 25.06.2019 r. do 30.09.2020 r.;
- należnego za okres od 21.01.2019 r. do 06.02.2019 r. w kwocie 2.049,35 zł - liczonych od 25.06.2019 r. do 30.09.2020 r.;
- należnego za okres od 18.03.2019 r. do 22.03.2019 r. w kwocie 602,75 zł - liczonych od 02.07.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 26.03.2019 r. do 02.04.2019 r. w kwocie 1.205,52 zł - liczonych od 02.07.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 03.04.2019 r. do 19.04.2019 r. w kwocie 2.561,73 zł - liczonych od 02.07.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 20.04.2019 r. do 17.05.2019 r. w kwocie 4.219,32 zł - liczonych od 02.07.2019 r. do 29.09.2020 r.;

- należnego za okres od 18.05.2019 r. do 31.05.2019 r. w kwocie 2.109,66 zł - liczonych od 02.07.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.06.2019 r. do 21.06.2019 r. w kwocie 3.164,49 zł - liczonych od 23.07.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 22.06.2019 r. do 30.06.2019 r. w kwocie 1.356,21 zł - liczonych od 31.07.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.07.2019 r. do 09.07.2019 r. w kwocie 1.356,21 zł - liczonych od 09.08.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 10.07.2019 r. do 31.07.2019 r. w kwocie 3.315,18 zł - liczonych od 31.08.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.08.2019 r. do 06.08.2019 r. w kwocie 904,14 zł - liczonych od 06.09.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 07.08.2019 r. do 31.08.2019 r. w kwocie 3.767,25 zł - liczonych od 01.10.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.09.2019 r. do 06.09.2019 r. w kwocie 904,14 zł - liczonych od 08.10.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 07.09.2019 r. do 30.09.2019 r. w kwocie 3.616,56 zł - liczonych od 31.10.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.10.2019 r. do 06.10.2019 r. w kwocie 904,14 zł - liczonych od 06.11.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 07.10.2019 r. do 25.10.2019 r. w kwocie 2.863,11 zł - liczonych od 26.11.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 26.10.2019 r. do 31.10.2019 r. w kwocie 904,14 zł - liczonych od 05.12.2019 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.11.2019 r. do 12.11.2019 r. w kwocie 1.808,28 zł - liczonych od 13.12.2019 r. do 29.09.2020 r.;

2) zasiłku macierzyńskiego:

- należnego za okres od 13.11.2019 r. do 30.11.2019 r. w kwocie 2.169,90 zł - liczonych od 10.01.2020 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.12.2019 r. do 31.12.2019 r. w kwocie 3.737,05 zł - liczonych od 31.01.2020 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.01.2020 r. do 31.01.2020 r. w kwocie 3.737,05 zł - liczonych od 03.03.2020 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.02.2020 r. do 29.02.2020 r. w kwocie 3.495,95 zł - liczonych od 31.03.2020 r. do 29.09.2020 r.;

- należnego za okres od 01.03.2020 r. do 31.03.2020 r. w kwocie 3.737,05 zł - liczonych od 01.05.2020 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.04.2020 r. do 30.04.2020 r. w kwocie 3.616,50 zł - liczonych od 02.06.2020 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.05.2020 r. do 31.05.2020 r. w kwocie 3.737,05 zł - liczonych od 01.07.2020 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.06.2020 r. do 30.06.2020 r. w kwocie 3.616,50 zł - liczonych od 31.07.2020 r. do 29.09.2020 r.;
- należnego za okres od 01.07.2020 r. do 31.07.2020 r. w kwocie 3.737,05 zł - liczonych od 01.09.2020 r. do 29.09.2020 r.;

II. w pozostałym zakresie odwołanie oddala;

III. zasądza od organu rentowego na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona (wnioskodawczyni) M. J. wniosła odwołanie od decyzji organu rentowego - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 17.02.2021 r., Znak: (...), domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do odsetek ustawowych od wypłaconych kwot zasiłku chorobowego za okres: od dnia 14.01.2019 r. do dnia 16.01.2019 r., od dnia 21.01.2019 r. do dnia 06.02.2019 r., od dnia 18.03.2019 r. do dnia 22.03.2019 r., od dnia 26.03.2019 r. do dnia 12.11.2019 r. oraz od wypłaconych kwot zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 13.11.2019 r. do dnia 30.09.2020 r. – w sposób sprecyzowany ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 15.06.2021 r.

Nadto domagała się zasądzenia od organu rentowego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że decyzją z dnia 03.06.2019 r. organ rentowy określił podstawę wymiaru składek na jej ubezpieczenie społeczne, jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, za miesiące luty - czerwiec oraz grudzień 2018 r. obniżając zadeklarowaną przez nią podstawę wymiaru składek w kwocie 11.107,50 zł do kwoty minimalnej podstawy wymiaru składek. Zarzuciła, że decyzja ta była wadliwa od chwili jej wydania, gdyż podstawa wymiaru składek w przypadku przedsiębiorców ma charakter kwoty swobodnie deklarowanej, zaś organ rentowy nie jest władny dokonywać kontroli ani tym bardziej zmiany tejże podstawy, co potwierdza ugruntowana linia orzecznicza. Podała dalej, iż wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 02.09.2020 r. (III AUa 830/20) choć w swej sentencji zmieniał decyzję organu rentowego z dnia 03.06.2019 r. poprzez ustalenie, że podstawa wymiaru składek na jej ubezpieczenie społeczne za wskazane okresy wynosi 11.107,50 zł – tj. tyle ile pierwotnie zadeklarowała – de facto stwierdza, że zaskarżona decyzja nigdy nie powinna zostać wydana, albowiem organ rentowy nie ma kompetencji do administracyjnej weryfikacji zadeklarowanych podstaw wymiaru. Ubezpieczona nadmieniła także, że organ rentowy wypłacał jej wszystkie świadczenia przy przyjęciu podstawy wymiaru zasiłku z minimalnej podstawy i dopiero w dniach 29.09.2020 r. i 30.09.2020 r. wypłacił jej wyrównanie tychże zasiłków.

Dalej wnioskodawczyni podkreśliła, iż jak wynika z art. 85 ust. 1 ustawy systemowej jeżeli organ rentowy w terminie nie wypłaci świadczenia jest obowiązany wypłacić odsetki od tego świadczenia. Obowiązek ten jest wyłączony wyłącznie wtedy, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności, co jednak nie zachodzi w niniejszej sprawie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wskazał, iż wyrokiem z dnia 03.02.2020 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu, w sprawie sygn. akt VIII U 2681/19, oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji ZUS z dnia 03.06.2019 r., którą ustalono, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz dobrowolne ubezpieczenie chorobowe wynosi za okres od lutego 2018 r. do czerwca 2018 r. i za grudzień 2018 r. – 630 zł.

Podał, że na skutek apelacji wnioskodawczyni, wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 02.09.2020 r., w sprawie sygn. akt III AUa 830/20, doszło do zmiany w/w wyroku, w ten sposób, że ustalono wysokość podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w tym chorobowe w kwocie 11.107,50 zł. Zaznaczył dalej, iż wypłata należnego wyrównania za okresy przypadające od dnia 14.01.2019 r. do dnia 31.08.2020 r. nastąpiła w dniu 29.09.2020 r. tj. w terminie 30 dni od uprawomocnienia się wyroku, a tym samym odsetki z tytułu nieterminowo wypłaconego wyrównania świadczenia nie przysługują. Podkreślił, iż skoro sprawa wysokości podstawy wymiaru składek była sporna to niezasadne byłoby wypłacenie świadczeń, które nie miałyby potwierdzenia w faktycznych przychodach osiągniętych przez wnioskodawczynię. Dopiero w postępowaniu apelacyjnym nastąpiło ustalenie aktualnie obowiązującej podstawy wymiaru składek za okresy sporne oraz wysokość podstawy wymiaru zasiłku chorobowego.

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny:

Ubezpieczona M. J. od dnia 02.12.2017 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą Symetria M. J. w L., w zakresie świadczenia usług fizjoterapeutycznych, i z tego tytułu podlega ubezpieczeniom społecznym, w tym – od dnia 01.02.2018 r. - dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

W dokumentach rozliczeniowych ubezpieczona zadeklarowała podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w wysokości:

- od lutego do czerwca 2018 r. – po 11.107,50 zł,
- od lipca do listopada 2018 r. – po 630 zł,
- za grudzień 2018 r. – 11.107,50 zł,
- za styczeń 2019 r. – 370,16 zł,
- za luty 2019 r. – 530,36 zł,
- za marzec 2019 r. – 435,48 zł,
- za kwiecień 2019 r. – 0 zł.

Ubezpieczona była niezdolna do pracy, z powodu choroby, w okresie:

- od 14.01.2019 r. do 16.01.2019 r.,
- od 21.01.2019 r. do 06.02.2019 r.,
- od 18.03.2019 r. do 22.03.2019 r.,
- od 26.03.2019 r. do 02.04.2019 r.,
- od 03.04.2019 r. do 19.04.2019 r.,

- od 20.04.2019 r. do 17.05.2019 r.,
- od 18.05.2019 r. do 31.05.2019 r.,
- od 01.06.2019 r. do 21.06.2019 r.,
- od 22.06.2019 r. do 30.06.2019 r.,
- od 01.07.2019 r. do 09.07.2019 r.,
- od 10.07.2019 r. do 31.07.2019 r.,
- od 01.08.2019 r. do 06.08.2019 r.,
- od 07.08.2019 r. do 31.08.2019 r.,
- od 01.09.2019 r. do 06.09.2019 r.,
- od 07.09.2019 r. do 30.09.2019 r.,
- od 01.10.2019 r. do 06.10.2019 r.,
- od 07.10.2019 r. do 25.10.2019 r.,
- od 26.10.2019 r. do 31.10.2019 r.,
- od 01.11.2019 r. do 12.11.2019 r.

W dniu 13.11.2019 r. ubezpieczona urodziła dziecko. W okresie od dnia 13.11.2019 r. do dnia 30.09.2020 r. ubezpieczona przebywała na urlopie macierzyńskim.

Dowód: okoliczności bezsporne, a nadto:

- decyzja ZUS z dnia 03.06.2019 r. nr 442- (...), k. 12 oraz w aktach ZUS /postępowanie wyjaśniające/
- decyzja ZUS z dnia 17.02.2021 r., w aktach ZUS
- odpowiedź na wniosek o poświadczenie ubezpieczenia chorobowego, w aktach ZUS
- odpis z (...) ubezpieczonej, w aktach ZUS /postępowanie wyjaśniające/
- zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach, k. 37-38

Decyzją z dnia 03.06.2019 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że podstawa wymiaru składek dla ubezpieczonej jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na ubezpieczenie obowiązkowe a także na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe wynosi: od lutego do czerwca 2018 r. i za grudzień 2018 r. – 630 zł.

Powyższa decyzja wydana została, przez organ rentowy, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego – kontrolnego, w oparciu o dokumentację w tym przedłożoną przez ubezpieczoną i wyjaśnienia złożone przez ubezpieczoną.

W wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy uznał, iż zadeklarowanie przez wnioskodawczynię podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w maksymalnej wysokości, na krótko przed spodziewanym

okresem skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, miało na celu jedynie nabycie wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W konsekwencji powyższego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wypłacił ubezpieczonej zasiłek chorobowy za okres od dnia 14.01.2019 r. do dnia 16.01.2019 r., od dnia 21.01.2019 r. do dnia 06.02.2019 r., od dnia 18.03.2019 r. do dnia 22.03.2019 r., od dnia 26.03.2019 r. do dnia 12.11.2019 r. i zasiłek macierzyński za okres od dnia 13.11.2019 r. do dnia 31.08.2020 r. przy uwzględnieniu w/w podstawy wymiaru.

Od w/w decyzji ubezpieczona wniosła odwołanie.

Dowód: - wpłaty i zwroty, k. 9-11

- decyzja ZUS z dnia 03.06.2019 r. nr (...), k. 12 oraz w aktach ZUS /postępowanie wyjaśniające/

- zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach, k. 37-38

- odwołanie, w aktach sprawy sygn. akt VIII U 2681/19, k. 4-10 oraz w aktach ZUS /postępowanie wyjaśniające/

Wyrokiem z dnia 03.02.2020 r. w sprawie sygn. akt VIII U 2681/19, Sąd Okręgowy we W. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie wnioskodawczynie od decyzji organu rentowego z dnia 03.06.2019 r. nr (...)
(punkt I) i orzekł o kosztach postępowania (punkt II).

Wyrokiem z dnia 02.09.2020 r., w sprawie sygn. akt III AUa 830/20, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, po rozpoznaniu apelacji ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 03.02.2020 r., zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I i decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 03.06.2019 r. w ten sposób, że ustalił, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w tym chorobowe wnioskodawczynie M. J. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą w okresach luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec oraz grudzień 2018 r. wynosi 11.107,50 zł (punkt I).

Wydany wyrok Sąd Apelacyjny oparł na ustaleniach faktycznych dokonanych uprzednio przez Sąd Okręgowy tj. na dowodach w postaci historii choroby wnioskodawczynie oraz akt rentowych organu rentowego a także na przesłuchaniu ubezpieczonej.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wskazał, że skoro wnioskodawczynie podwyższyła zadeklarowaną podstawę wymiaru składek jeszcze przed ziszczeniem się ryzyka ubezpieczeniowego to brak było podstaw do ingerowania przez organ rentowy w wysokość składki, podobnie jak i do podważenia jej przez odwołanie do art. 58 k.c.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wpłynął do organu rentowego w dniu 03.09.2020 r. (w postaci wydruku z portalu informacyjnego) oraz w dniu 04.11.2020 r. (wyrok wraz z uzasadnieniem), a uprawomocnił się w dniu 02.09.2020 r.

Dowód: - wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu Wydział VIII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 03.02.2020 r. w sprawie sygn. akt VIII U 2681/19 wraz z uzasadnieniem, w aktach sprawy sygn. akt VIII U 2681/19, k. 49-54 oraz w aktach ZUS /postępowanie wyjaśniające/

- wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 02.09.2020 r. w sprawie sygn. akt III AUa 830/20 wraz z uzasadnieniem, w aktach sprawy sygn. akt VIII U 2681/19, k. 78-82 oraz w aktach ZUS /postępowanie wyjaśniające/

- korespondencja e-mail, w aktach ZUS /postępowanie wyjaśniające/

- potwierdzenie doręczenia, w aktach sprawy sygn. akt VIII U 2681/19, k. 84

W związku z w/w wyrokiem organ rentowy zrealizował, w dniu 29.09.2020 r.

i 30.09.2020 r., wypłatę na rzecz ubezpieczonej wyrównania należnej kwoty zasiłku chorobowego za okres od dnia 14.01.2019 r. do dnia 16.01.2019 r., od dnia 21.01.2019 r. do dnia 06.02.2019 r., od dnia 18.03.2019 r. do dnia 22.03.2019 r., od dnia 26.03.2019 r. do dnia 12.11.2019 r. oraz kwoty zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 13.11.2019 r. do dnia 31.08.2020 r.

W w/w terminie tj. w dniu 30.09.2020 r. organ rentowy wypłacił ubezpieczonej wyrównanie zasiłku chorobowego za okres:

- od 14.01.2019 r. do 16.01.2019 r. - w kwocie 361,65 zł,
- od 21.01.2019 r. do 06.02.2019 r. - w kwocie 2.049,35 zł.

W w/w terminie tj. w dniu 29.09.2020 r. organ rentowy wypłacił ubezpieczonej wyrównanie zasiłku chorobowego za okres:

- od 18.03.2019 r. do 22.03.2019 r. - w kwocie 602,75 zł,
- od 26.03.2019 r. do 02.04.2019 r. - w kwocie 1.205,52 zł,
- od 03.04.2019 r. do 19.04.2019 r. - w kwocie 2.561,73 zł,
- od 20.04.2019 r. do 17.05.2019 r. - w kwocie 4.219,32 zł,
- od 18.05.2019 r. do 31.05.2019 r. - w kwocie 2.109,66 zł,
- od 01.06.2019 r. do 21.06.2019 r. - w kwocie 3.164,49 zł,
- od 22.06.2019 r. do 30.06.2019 r. - w kwocie 1.356,21 zł,
- od 01.07.2019 r. do 09.07.2019 r. - w kwocie 1.356,21 zł,
- od 10.07.2019 r. do 31.07.2019 r. - w kwocie 3.315,18 zł,
- od 01.08.2019 r. do 06.08.2019 r. - w kwocie 904,14 zł,
- od 07.08.2019 r. do 31.08.2019 r. - w kwocie 3.767,25 zł,
- od 01.09.2019 r. do 06.09.2019 r. - w kwocie 904,14 zł,
- od 07.09.2019 r. do 30.09.2019 r. - w kwocie 3.616,56 zł,
- od 01.10.2019 r. do 06.10.2019 r. - w kwocie 904,14 zł,
- od 07.10.2019 r. do 25.10.2019 r. - w kwocie 2.863,11 zł,
- od 26.10.2019 r. do 31.10.2019 r. - w kwocie 904,14 zł,
- od 01.11.2019 r. do 12.11.2019 r. - w kwocie 1.808,28 zł,

oraz zasiłku macierzyńskiego:

- za okres od 13.11.2019 r. do 30.11.2019 r. - w kwocie 2.169,90 zł,

- za okres od 01.12.2019 r. do 31.12.2019 r. - w kwocie 3.737,05 zł,
- za okres od 01.01.2020 r. do 31.01.2020 r. - w kwocie 3.737,05 zł,
- za okres od 01.02.2020 r. do 29.02.2020 r. - w kwocie 3.495,95 zł,
- za okres od 01.03.2020 r. do 31.03.2020 r. - w kwocie 3.737,05 zł,
- za okres od 01.04.2020 r. do 30.04.2020 r. - w kwocie 3.616,50 zł,
- za okres od 01.05.2020 r. do 31.05.2020 r. - w kwocie 3.737,05 zł,
- za okres od 01.06.2020 r. do 30.06.2020 r. - w kwocie 3.616,50 zł,
- za okres od 01.07.2020 r. do 31.07.2020 r. - w kwocie 3.737,05 zł.

Nadto w dniu 29.09.2020 r. organ rentowy wypłacił ubezpieczonej wyrównanie zasiłku macierzyńskiego:

- za okres od 01.08.2020 r. do 31.08.2020 r. - w kwocie 3.737,05 zł, przy czym data wymagalnej zapłaty zasiłku za ten okres przypadła na dzień 30.09.2020 r., oraz
- za okres od 01.09.2020 r. do 30.09.2020 r. - w kwocie 3.616,50 zł, przy czym data wymagalnej zapłaty zasiłku za ten okres przypadła na dzień 30.10.2020 r.

Dowód: okoliczność bezsporna, a nadto:

- wpłaty i zwroty, k. 9-11
- korespondencja e-mail, w aktach ZUS
- decyzja ZUS z dnia 17.02.2021 r., w aktach ZUS
- zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach, k. 37-38

Decyzją z dnia 17.02.2021 r., Znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej z dnia 18.01.2021 r. o wypłatę odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty zasiłków, odmówił ubezpieczonej wypłaty odsetek.

Uzasadniając swoją decyzję organ rentowy wskazał m.in., iż na mocy prawomocnego wyroku sądu wypłacił ubezpieczonej zasiłek chorobowy za okres od dnia 14.01.2019 r. do dnia 16.01.2019 r., od dnia 21.01.2019 r. do dnia 06.02.2019 r., od dnia 18.03.2019 r. do dnia 22.03.2019 r., od dnia 26.03.2019 r. do dnia 12.11.2019 r. oraz zasiłek macierzyński za okres od dnia 13.11.2019 r. do dnia 31.08.2020 r., a także, że wyrok Sąd Apelacyjny we Wrocławiu z dnia 02.09.2020 r. wpłynął do ZUS w dniu 02.09.2020 r., zaś wypłaty należnego świadczenia dokonano w dniu 29.09.2020 r., tj. w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji – wpływu w/w wyroku, w związku z czym nie ma podstaw do wypłaty odsetek.

Dowód: - decyzja ZUS z dnia 17.02.2021 r., w aktach ZUS

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługiwało, w ocenie Sądu, na uwzględnienie w przeważającej części.

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie Sąd oparł się na złożonych do akt sprawy dokumentach powołanych w treści uzasadnienia – bowiem żadna ze stron postępowania nie podważyła ich prawdziwości i wiarygodności.

Zgodnie z treścią przepisu art. 64 ust.1 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. jedn. Dz. U.

z 2021 r., poz. 1133) płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków.

Z brzmienia art. 64 ust. 2 w/w ustawy z dnia 25.06.1999 r. wynika dalej, że jeżeli płatnik składek nie wypłacił zasiłku w terminie, o którym mowa w ust. 1, jest on obowiązany do wypłaty odsetek od tego zasiłku w wysokości i na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.

Na podstawie przepisu art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 423), jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Powołany przepis stanowi materialnoprawną podstawę wypłaty odsetek przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, która w sposób kompleksowy reguluje przesłanki nabycia przez ubezpieczonego prawa do odsetek od świadczenia z ubezpieczeń społecznych, przyznanego lub wypłaconego przez organ rentowy z naruszeniem obowiązujących terminów.

Na gruncie powołanego przepisu podkreślenia przy tym wymaga, że za uchybienie terminowi w rozumieniu tego przepisu uważa się zarówno niewydanie w ustawowo określonym czasie decyzji przyznającej prawo, jak i wydanie błędnej decyzji (odmawiającej owego prawa, mimo spełnienia przez wnioskodawcę warunków jego uzyskania lub przyznającej prawo

w mniejszym zakresie niż uzasadniają to okoliczności sprawy), następnie zmienionej przez sąd w postępowaniu odwoławczym (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12.08.1998 r., II UKN 171/98, OSNAPiUS 1999 nr 16, poz. 521; z dnia 09.03.2001 r., II UKN 402/00, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 501).

Organ rentowy jest zobowiązany do uiszczenia odsetek od należności głównej zarówno wtedy, gdy można przypisać mu winę w zaistniałym uchybieniu terminowi do ustalenia prawa lub wypłaty świadczenia, jak i wtedy, gdy opóźnienie jest konsekwencją zdarzeń od niego zależnych, choć niezawinionych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 07.10.2004 r., II UK 485/03, OSNP 2005 nr 10, poz. 147 i z dnia 21.04.2009 r., I UK 345/08, LEX nr 551000). Przekroczenie terminu do ustalenia prawa lub wypłaty świadczenia może zaś być następstwem uchybień organu rentowego w zakresie wykładni lub stosowania prawa materialnego albo naruszenia przepisów postępowania.

Podkreślenia w tym zakresie, w szczególności, wymaga stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 07.10.2004 r. (II UK 485/03, OSNP 2005 nr 10, poz. 147), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że do przewidzianego w art. 85 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia

13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wyłączenia obowiązku wypłaty odsetek nie jest wystarczające wykazanie, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi winy w powstaniu opóźnienia. Oznacza to, że jeżeli organ rentowy wydaje bezprawną decyzję o odmowie wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy możliwe było wydanie decyzji zgodnej z prawem, a w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia, to opóźnienie nie jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności w rozumieniu art. 85 ust. 1 zdanie drugie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Powyższy pogląd utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednoznacznie interpretuje, w interesie ubezpieczonych, przepis art. 85 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w ten sposób, że aby stwierdzić, iż organ rentowy wypłacając świadczenie z opóźnieniem nie ponosi za to opóźnienie odpowiedzialności, konieczne jest wykazanie, że w przepisany termin przesłanki spełnienia określonego świadczenia nie były wykazane, a zatem ZUS nie mógł jednoznacznie stwierdzić nabycia prawa do określonego świadczenia.

Odnosząc powyższe regulacje do stanu faktycznego sprawy wskazać należy, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nie wypłacenie ubezpieczonej w terminie należnego jej zasiłku chorobowego za okres od dnia 14.01.2019 r. do dnia 16.01.2019 r., od dnia 21.01.2019 r. do dnia 06.02.2019 r., od dnia 18.03.2019 r. do dnia 22.03.2019 r., od dnia 26.03.2019 r. do dnia 12.11.2019 r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 13.11.2019 r. do dnia 31.07.2020 r.

Tym samym ubezpieczonej przysługuje prawo do ustawowych odsetek za opóźnienie z tytułu wypłaconego, po terminie, zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego za w/w okres.

W niniejszej sprawie, jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych, ustalenie uprawnień ubezpieczonej do prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 14.01.2019 r. do dnia 16.01.2019 r., od dnia 21.01.2019 r. do dnia 06.02.2019 r., od dnia 18.03.2019 r. do dnia 22.03.2019 r., od dnia 26.03.2019 r. do dnia 12.11.2019 r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 13.11.2019 r. do dnia 30.09.2020 r. - w prawidłowej wysokości - pozostawało w ścisłym związku z decyzją organu rentowego z dnia 03.06.2019 r. nr (...), którą Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że podstawa wymiaru składek dla ubezpieczonej jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na ubezpieczenie obowiązkowe a także na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe wynosi: od lutego do czerwca 2018 r. i za grudzień 2018 r. – 630 zł.

Wydanie w/w decyzji z dnia 03.06.2019 r. skutkowało bowiem, następnie, wypłaceniem ubezpieczonej przez organ rentowy zasiłku chorobowego za okres od dnia 14.01.2019 r. do dnia 16.01.2019 r., od dnia 21.01.2019 r. do dnia 06.02.2019 r., od dnia 18.03.2019 r. do dnia 22.03.2019 r., od dnia 26.03.2019 r. do dnia 12.11.2019 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 13.11.2019 r. do dnia 30.09.2020 r. przy uwzględnieniu w/w podstawy wymiaru, w zaniżonej wysokości.

Wprawdzie przy tym, następnie, przedmiotowa decyzja z dnia 03.06.2019 r. została zmieniona wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 02.09.2020 r. w sprawie sygn. akt III AUa 830/20, którym w/w Sąd – opierając się na uprzednich ustaleniach Sądu Okręgowego we Wrocławiu - zmienił decyzję organu rentowego z dnia 03.06.2019 r. w ten sposób, że ustalił, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w tym chorobowe wnioskodawczyni M. J. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą w okresach luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec oraz grudzień 2018 r. wynosi 11.107,50 zł niemniej jednak, w ocenie Sądu, uznać należy, iż także organ rentowy, dochowując należytej staranności mógł już na etapie swojego postępowania poczynić wszystkie konieczne ustalenia faktyczne i wydać prawidłową decyzję w sprawie.

Tymczasem takich ustaleń organ rentowy nie poczynił w konsekwencji czego powyższa decyzja (z dnia 03.06.2019 r.) wydana została, przez organ rentowy, w sposób nieprawidłowy – wymagający następnie jej zmiany, co uczynił Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 02.09.2020 r.

Co równie istotne – jak wynika z uzasadnienia w/w wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu – organ rentowy nie był w ogóle uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej jako podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe. Nadto, jak wskazał Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, skoro wnioskodawczyni podwyższyła zadeklarowaną podstawę wymiaru składek jeszcze przed ziszczeniem się ryzyka ubezpieczeniowego to brak było podstaw do ingerowania przez organ rentowy w wysokość składki, podobnie jak i do podważenia jej przez odwołanie do art. 58 k.c.

Uwzględniając powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 02.09.2020 r., w sprawie sygn. akt III AUa 830/20 a także powołane w jego uzasadnieniu stanowisko uznać należało, w ocenie Sądu, iż organ rentowy

nie miał de facto podstaw do wydania decyzji z dnia 03.06.2019 r., w tym znaczeniu, iż organ rentowy nie był uprawniony do weryfikacji, podważenia i w konsekwencji ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczyni.

Uwzględniając powyższe uznać należało, w ocenie Sądu, iż organowi rentowemu można przypisać odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu i wypłaceniu ubezpieczonej świadczenia w postaci zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego w prawidłowej wysokości /przy uwzględnieniu wysokości podstawy wymiaru zadeklarowanej przez ubezpieczoną, tj. kwoty 11.107,50 zł za okres od lutego do czerwca 2018 r. oraz za grudzień 2018 r./, bowiem wypłacenie wnioskodawczyni w/w świadczeń w zaniżonej wysokości /przy uwzględnieniu wysokości podstawy wymiaru ustalonej przez ZUS na kwotę 630 zł za okres od lutego do czerwca 2018 r. i za grudzień 2018 r./ nastąpiło na skutek wydania przez organ rentowy błędnej decyzji (z dnia 03.06.2019 r.) mimo, iż organ rentowy już na etapie swojego postępowania miał także niewątpliwie możliwość poczynienia wszelkich istotnych ustaleń i wydania następnie prawidłowej decyzji – uwzględniającej kwoty zadeklarowane przez ubezpieczoną.

Mając na uwadze powyższe rozważania, a także powołane orzecznictwo Sądu Najwyższego, w świetle poczynionych ustaleń, należało uznać, że opóźnienie w wypłacie zasiłków jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność.

W tych okolicznościach nieuzasadnione jest stanowisko organu rentowego, że ostatnim dokumentem w sprawie niezbędnym do ustalenia uprawnień ubezpieczonej do zasiłków chorobowego i macierzyńskiego, był wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 02.09.2020 r.

Tym samym organ rentowy był, w ocenie Sądu, zobligowany do wypłaty spornych odsetek.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca świadczenia na bieżąco po stwierdzeniu uprawnień, nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień.

W załączeniu do pisma z dnia 18.05.2021 r. (k. 36-38) organ rentowy przedłożył szczegółową informację odnośnie poszczególnych okresów należnych ubezpieczonej zasiłków: chorobowego i macierzyńskiego, kwot (wyrównania) zasiłków podlegających wypłacie za poszczególne okresy z podaniem dat ich wymagalności oraz daty faktycznej wypłaty, którego to wyliczenia (zestawienia) ubezpieczona nie tylko nie kwestionowała w toku niniejszego postępowania ale i zgodnie z którym wniosła ostatecznie (w piśmie procesowym z dnia 15.06.2021 r.) o przyznanie należnych jej odsetek.

Mając powyższe na względzie Sąd, na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do ustawowych odsetek za opóźnienie w wypłacie zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego (jego wyrównania) liczonych od poszczególnych kwot zasiłków za okres od dnia następnego po dniu wymagalności danej kwoty zasiłku (zgodnie z informacją zawartą w załączniku do pisma organu rentowego z dnia 18.05.2021 r.) do dnia zapłaty – o czym orzeczono **w punkcie**

I wyroku.

W sporządzonym zestawieniu organ rentowy uwzględnił także kwoty wyrównania zasiłku macierzyńskiego, wypłaconego wnioskodawczyni już w dniu 29.09.2020 r., a należnego ubezpieczonej za okres od 01.08.2020 r. do 31.08.2020 r. (w kwocie 3.737,05 zł) oraz za okres od 01.09.2020 r. do 30.09.2020 r. (w kwocie 3.616,50 zł), których daty wymagalności zapłaty przypadały odpowiednio na dzień: 30.09.2020 r. oraz 30.10.2020 r. (a zatem na dni przypadające po dniu ich faktycznej wypłaty - wyrównania).

Skoro zatem zasiłek macierzyński za w/w okresy został wypłacony wnioskodawczyni

w prawidłowej wysokości w dniu 29.09.2020 r. co przypadało przed terminem ich wymagalnej zapłaty to brak było w konsekwencji podstaw do uznania, iż organ rentowy opóźnił się z ich wypłatą co uzasadniać miałyby prawo do przyznania wnioskodawczyni należnych odsetek.

Ubezpieczona w piśmie procesowym z dnia 15.06.2021 r. domagała się jednak przyznania prawa do odsetek ustawowych za opóźnienie także od zasiłku macierzyńskiego w kwocie 3.737,05 zł (zasiłek należny za okres od 01.08.2020 r. do 31.08.2020 r.) liczonych za okres od 01.10.2020 r. do 29.09.2020 r. oraz od zasiłku macierzyńskiego w kwocie 3.616,50 zł (zasiłek należny za okres od 01.09.2020 r. do 30.09.2020 r.) liczonych za okres od 31.10.2020 r. do 29.09.2020 r. – co z w/w przyczyn nie zasługiwało na uwzględnienie, i to tym bardziej, gdy uwzględni się daty od których ubezpieczona wносиła o zasądzenie odsetek (od daty późniejszej niż data końcowa naliczania odsetek – co być może stanowiło jedynie omyłkę pisarską).

Mając powyższe na względzie Sąd, na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił w tym zakresie odwołanie – o czym orzeczono **w punkcie II wyroku**.

Orzeczenie o kosztach postępowania zawarte **w punkcie III wyroku**, znajduje podstawę w treści art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W myśl art. 98 § 3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez Sąd osobistego stawienia strony.

W niniejszej sprawie kosztami poniesionymi przez ubezpieczoną było wynagrodzenie pełnomocnika ją reprezentującego, które zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, wynosiło 180 zł.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych zawarte **w punkcie IV wyroku** Sąd oparł na treści art. 108 k.p.c. i art. 102 k.p.c. oraz art. 113 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.